

V Ořechově u Brna byl otevřen strécovský a tetinský Akademický park Rudy Zavadila

„A je to dobrý“, jak říkal R. Z.

Roku 2021 uplynulo padesát let od založení slovutné a jedinečné Velkomoravské univerzity strécovsko tetinské. Padesátka v životě člověka bývá výzvou k zamyšlení i k jisté osobní bilanci, d vstupem do období zrání, podepřeného již vlastní zkušeností, poznáním sebe sama i vlastních hranic včetně svého místa a poslání v lidském společenství. Padesátka je bránou k reálné dospělosti.

Padesátka instituce, sdružení, spolku atp. může být vnímána někdy jako krátká, jindy – až příliš dlouhá. Ve střední Evropě, u nás doma zvlášť, jsme si za éry moderní historie a více republik docela užili rychlých, až překotných změn, až dost. Z tohoto pohledu možno považovat dosavadní trvání jmenované univerzity za úžasné. Zvlášť uvědomíme-li si kolik institucí muselo změnit název, s ním i ledacos z původního obsahu. Jiné zmizely jako by ani nebyly.

Cílem a přáním snad všeho, co vzniká, bývá představa věčného, nebo alespoň co nejdelšího trvání. Velkomoravská univerzita stréců a tetin, která nemá ve světě obdoby, vznikla roku 1971 v Ivančicích. První strécovské setkání se konalo ve zdejší Besední domě a kolují o tom dodnes legendy. Nenechme se však spoutat zdánlivou logikou suchých čísel. Tetina i stréc nejlíp vědí, že kořeny jejich alma mater pevně zapustily ve Velkomoravské říši, dost možná ještě hlouběji. Nic na tom nemění, že archeologové dosud nenarazili na zakládací listiny s knížecí pečeti, také však ne na stížnosti, odvolání a protesty, při tvrzení, že, listin a pečeti se tehdejší knížatům nedostávalo. Držme se podstatného, totiž, že co žije v paměti generací nepodlehne meči ani ohni.

Budoucnost každé pospolitosti žádá, aby odkaz otců zakladatelů převzala připravená mladší generace, po ní ještě mladší, atd. To se otcům ne vždy daří, neboť začínají teprve zrát, a mladí už zrovna nejsou. Valná hromada a setkání při padesátiletce mělo přitažlivý pestrý program, ten však jako by byl překryt jakýmsi až trochu smutečným závojem. Proslýchalo se, že tohle jubilejní bude i závěrečným. Slavnostní promočení posledních nových absolventů obhajujících diplomové práce bylo též posmutnělé. Byl tu však „druhý plán“ do neznáma nejistého budoucna. Hovořil o směřování *„úředně již neorazítkovaném, vyšším, duchovním, metafyzickém.“* Zdálo se, že je rozhodnuto. Obdivuhodné vysoké učení založené před padesáti lety mladými, převážně hudebníky, nápaditou, dobrou a sympatickou partou, de facto končí, de jure, žít a pokračovat bude však dál a to metafyzicky, což je vlastně společné alma mater vlastní.

Rok 1971 dobré a veselé časy ani trochu nesliboval. Skupina s invencí a smyslem pro humor i recesi, nepochybně byla vedena snahou nenechat se za žádných časů připravit o vlastní svobodu. Uchovat z ní co největší kus i prostor sdílení s blízkými a dobrými přáteli. Jak dokládají anály, výjimečné, trochu snad i zvláštní vysoké učení přetrvalo dlouhé období „pod igelitem“, a pokračovat i po velké společenské změně. A to nebylo překvapivě vůbec snadné. Nastala doba, kdy snad každému náhle chyběl čas na druhé, převládal jakýsi obecný pocit, že nyní je třeba dohnat, předejnat a překonat vše, co předtím nešlo, chytit čas pořádně za křídla, než poklesnou snad opět k Zemi. Víc času na přátelská setkávání, na kamarády, na hovor i humor bylo paradoxně za předchozího, tísnivého času. Ovšem mezi svými, v kruhu blízkých. Ubývalo dřívějších vyhledávaných přitažlivých událostí a akcí, přetrvalo tradiční každoroční setkání všeho organizovaného strécovstva a tetinstva. Mezitím, čas nemilosrdně ukrajoval z nejstarší zakladatelské generace odchodem tam, odkud nikdo nepodal dosud zprávu. Přibývali noví stréci a tetiny, ovšem starší nebo mladí, působící jak z jiného světa. Zdálo se zřejmé a nevyhnutelné, že jedinečná univerzita z Moravy, skončí jako jiné, jednogenerační, zachována nadále v nedokonalé paměti střepů a střípků. Je tu však naděje, že ti, kteří pamatují vznik a první období, dají se dohromady a zpracují historii čilého dění v okruhu vědeckých, odborných, pedagogických a

dalších činností i nečekaných dějů, a to v časové následnosti a faktické úplnosti. Jde o důležitý odkaz veškerému tetinstvu a strécovstvu budoucna, který současné zavazuje.

Následující roky přinesly zajímavé zprávy. Zejména tu, že přechod metafyzický nebyl zcela dovršen. Ba naopak i k jiným návratům k opaku. Příčinilo se tak Jádru. Netroufám si připsat zdravé, abych nebyl bombardován a zasypan maily vrstevníků o daném s výčtem pravidelně užívaných medikamentů, přídatných doplňků stravy, a přesto zdravotních potíží všeho druhu. Přesto slovo zdravé, přece jen k jádru připojím, neboť neulpělo tak zcela u druhého plánu s hlubokým ponorem do sféry duchovní a nekončící. Místem každoročního setkání stal se Ořechov u Brna. spjatý s osobou zakladatele, stréca rektora na furt.

Zcela zásadní, historicky významnou možno říct až zlomovou se stalo setkání strců a tetin o Slunovratové neděli 21. června 2026. O třetí hodině odpolední, v Ořechově pod Křibem konalo se slavnostní otevření Akademického parku. Věnován je „památce na činnost MUSTr. Rudy Zavadila, někdejšího ředitele zdejší hudební školy a jeho pábitelských přátel, kteří v roce 1971 založili Universitas Magnomoraviensis Straecorum Tetinarumque“. Slavnostní akt proběhl za přítomností představitelů obce, místních návštěvníků. Vystřídalo se více řečníků. Za obec především starosta, pan Tomáš Dudík, za Velkomoravskou univerzitu prof. MUSTr. Milan Klapetek, přednosta ústavu strécovské filozofie, pověřený koniáš pro činnost publikační.

Zde cituji něco z proslovu ctěného stréca: „Akademický park pod Křibem je krásné poklidné místo, nabitě výstižnou symboliku, promlouvající z každého architektonického či zahradnického detailu. Je to doslova útulné zákoutí, kde zdi reprezentují nezměnitelné danosti lidského života, které strécovská filosofie nechápe jako „diktát, nýbrž jako nezbytné linky notové osnovy, na kterou my smíme napsat naši vlastní skladbu.“ Tuto pasáž podtrhl známým věčně platným rčením nejen pro divadlo, ale stejně pro život každého člověka. – „Není velkých a malých rolí, nýbrž toliko velcí a malí herci, kteří je ztvárňují!“

Na místě je připomenout ty, kteří se o vznik originálního Akademického parku zvlášť zasloužili. Ať již přišli s ideou vzniku Památníku přišli, o vznik mimořádného projektu se zasloužili nebo se podíleli na jeho realizaci. Velký dík náleží jmenovitě PhDr. Daně Linkeschové, tetině s těsnou vazbou k Ořechovu. (Její otec náleží k významným osobnostem obce, stejně jako Rudolf Zavadil, oba mají v Parku své lavičky.) Tetina byla iniciátorkou ideje vzniku Akademického parku, a realizaci umožnila nabídkou vhodného místa, pozemku v jejím vlastnictví. Zásadní význam mělo pozitivní rozhodnutí vedení obce, při podpoře a společném zájmu starosty Ořechova, pana Tomáše Dudíka. – Nabídnout zdejším zajímavé místo zvoucí k trávení volného času, k procházkám, relaxaci i k dětským hrám. Zajímavé a zasazené v pěkně koncipovaném přírodním prostředí, zaujme i návštěvníky odjinud.

Stréc Klapetek uzavřel svou řeč úvahou, že slova všech řečníků, zpečetěná zpěvem, pronikly nepochybně do tohoto kouzelného místa, a přítomna budou ve zdejších osvěžujícím vánku, zahánějících chmury. Zakončil pozitivním, optimistickým rčením Rudy Z. – „Je to dobrý!“ A tomu dali za pravdu, myslím, všichni přítomné, a jen strců s tetiny tu bylo přes třicet.

Jedinečnému parku, lze jen přát, aby setrval třeba až na věky, stal se oblíbeným místem místem setkávání ořechovských a přitahoval zájem přespolních.

Možná si někdo pomyslí, proč tolik slávy zrovna kolem Rudy. Dobrý muzikant, to ano, ředitel a dobrý člověk taky, ale dobrý byl i jeho táta a dobrých lidí, muzikantů a učitelů je u docela dost. A že vymyslel jakousi neexistující univerzitu, umělci si rádi hrají jen tak pro vlastní potěchu a srandu, co z toho?

Takový názor nemusí být ojedinělý. Je dobré víc se dozvědět, zamyslet se pak, proč se něco takového, navíc spíš jen trpěné, tak dlouho udržel a při velkém zájmu udrželo. Dobrá hudba, zpěv, humor, legrace, smích a smích bývají posilou v nesnadných dobách a vždy účinným prostředkem zahánějícím špatnou náladu a starosti, až univerzálním lékem posilujícím imunitu a vyhánějícím z mysli i těla vše špatné, co tam nepatří. Kdo by to nevěděl? Je dobré vědět, že jsme měli v blízkosti rodáka, který tu sílu znal, dobře o ní věděl a spolu s dalšími založil u nás na Moravě obdivuhodnou univerzitu stavící na síle a prospěšnosti dobrého humoru, současně filozofie optimismu, pozitivního myšlení a přístupu ke světu a lidem kolem nás. To není málo. Naopak. Stojí a vychází z toho, co možná mnohým i dnes nejvíc chybí a nedostává se. A podtrhl bych i rok vzniku. To nebyla náhoda. Jako by ten náš brzy rektor na furt nějakým šestým smyslem vycítil, že je ten pravý čas s něčím takovým začít. „Spustit na dobrou správnou notu.“

Pochybovače by možná i překvapilo, jaké množství všeobecně známých známých, slavných a široce oblíbených osobností ze všech stran tehdejšího Československa bylo tehdy slavnostně promočeno a stalo se tak stráci či tetinami Velkomoravské univerzity. Za tím vším stálo povedené dílo pro ně neznámého hudebníka a skupinky dalších stojících u vzniku a základů nejen recese, ale i snahy současně pozoruhodné a přitažlivé. Nevím, zda existují staré seznamy tehdejších členů. Stály by za přepis a zveřejnění na webových stránkách. Osobně je mi líto, že jsem to období tehdy nezažil. Slavnostně promočen jsem byl až roku 2006. Nikdo ať se tím slovem nelekne. Jde jen o slovní hříčku s promoci.

Zažil jsem však příjemnou cestu do Prahy, za zdejšími vyslanci, kteří se přestěhovali z Brna a Moravy. Měl jsem možnost setkat se a poznat osobně se strácem rektorem, který se zúčastnil, i když byl tenkrát v ne dobrém zdravotním stavu, aktivně se již nezúčastňoval ani každoročních setkání. Pro mě příjemný výlet, setkání s ním, ale také s „vyslanci“ v Praze. Dříve bylo v republice povícero detašovaných pracovišť.

Aktivita s věkem a s novou dobou polevovala. I pak se však čas od času objevili i na posledních z výročních setkání v sále Dělnického domu v Juliánově někteří z Prahy. Tak třeba ve své době velmi oblíbená herečka Gabriela Vránová. I vlastně již nedlouho před odchodem z tohoto světa. Působila unaveně, naslouchala a povídala si se všemi, znala, přátelsky odpovídala na pozdrav neznámým, kteří ji obdivovali a děkovali za krásné role, usmála se mile a podepsala každému, kdo s takovým přáním přišel.

Moravě byl věrný Felix Slováček, jak by ne, když rodák ze Zlína – Malenovic. Ten se okamžitě připojil k orchestru na pódiu se sóly na klarinet, ale předvedl také jako dobrý zpěvák, pro potěšení všech, tedy i sebe, neznal téměř konce. Vzpomínek na jména, která jsou jen záznamem písmen, nebo zvukovými a obrazovými záznamy, je mnoho. Vždy je však na místě žít současností, hledět a pokud možno po svých kráčet zvolna a vstříc budoucnosti.

Jsem přesvědčen či pevně doufám, že zajímavý, pozoruhodný a neobyčejný Akademický park místní brzy vezmou za vlastní, mnozí s jistou až hrdostí patriota jako jedinečnost, kterou jinde nemají. A ocitne-li se náhodný poutník, navíc zvědavý turista, nedá mu to a začne se vyptávat místních a začnou vznikat zajímavé až podivuhodné i prazvláštní legendy ústním podáním, jaké by snad ani dávní zakladatelé nevymysleli. A může se přihodit, jiný poutník, také mladý, ještě zvědavější od předchozího, navíc obtěžkán hudebním nástrojem, který se mu nese stejně lehce jako vlastní hlava. Hudebník a dobrý člověk je docela popleten z pamětní desky a co vše na ní stojí. Nic mu neříká jméno, ani štempl jemu neznámý, stejně tak název zřejmě však velmi důležité instituce. Jako předchozí zastavuje místní, z nichž se zastaví nejméně každý druhý, ptá se a nestačí se. Hlavu má z toho ze všeho, co vyslechne jak kastról. Vráť se na místo ještě

několikrát, a nestačí se divit. Takto kdysi dávali dohromady pověstí Němcová, Erben a další. Je čas obrátit se na AI a pak k pramenům. Dozví se poměrně málo, avšak dost nato, aby se mohla navázat a začít znovu, i když trochu jinak a po svém. Pak mu v hlavě blikne: Kdo ne, když ne já? A kdy, když ne teď? Už ví. Naváže na dávné předchůdce, po delší přetržce před známou pamětní deskou, kterou se vším o ní a kolem ní dávno dobře zná. „Tahle univerzita musí přece pokračovat dál!“ vykřikne nahlas, i když tu není nikdo, pouze on, zcela sám.

„A bude to dobrý,“ ozve se odkudsi hlas, až sebou. Než mu dojde, že hovořil k sobě nahlas, tak umně skrytá AI opětovala milým povzbuzením. Docela chytrého, vzdělaného, perspektivního a nápaditého mladíka hudebníka nikdy ani ve snu nenapadlo, jak moc se tenkrát ve svém závěru až strašidelně spletl.

S docela závěrem: To vše bylo do tohoto kouzelného místa vloženo a v úvodní slavnosti slovy i zpěvem zpečetěno! Slova pana starosty i ostatních řečníků tam tedy budou přítomna v osvěžujícím vánku, zaplašujícím chmury! **Protože**, jak říkal Ruda Z., „**JE TO DOBRÝ!**“ 3 4

Instituce, o níž každé stréc, stejně tak každá tetina ví, že její základy směřují až do Říše velkomoravské a snad ještě dál a hlouběji, a nic na tom nemění, že dosud nebyly objeveny základací listiny. Traduje se, že tehdy ještě Moravané takové listiny neměli, a taková fakta o se rozšířila natolik, že jsou považována za pravdivá. Zcela se zapomnělo na reálnou skutečnost, totiž, že na tehdejší slovo moravských knížat mělo váhu, která platila i po jejich odchodu z tohoto světa. O skutečnou pravdu je třeba se opřít a odhodit co nejdál sklony k dnešní skepsi a k nevěře.

Jubilejní tradiční každoroční setkání s velmi pestrým programem bylo jako by obestřeno závojem jakýchsi obav, že se stane snad setkáním závěrečným. Celková nálada byla až melancholická. I mě se zmocnila jakási

Velkomoravská univerzita strécovská a tetínská slavila půl století svého trvání

Atraktivním hudebním programem, ne však zrovna s radostným podtextem oslavila 50. výročí svého vzniku Universitas magnomoraviensis straecorum tetinarunque. Oficiálně byla založena vlastně ne tak dávno, co je pět desítek let v lidském životě, je zakašláním v dějinách myšlenky. Ta tiskem nezaznamenaná, má původ a je uchovávána v paměti pokoleními stréců a tetin již od dob Velkomoravské říše. Potvrzují tak nejen fragmenty dochované strécovské filozofie, předávané ústním podání v dlouhém řetězci generací. Také „černým na bílém“ v podtitulu vůbec prvního almanachu UMST opatřeného daty 895-1995. Nedochovaly se, přesněji řečeno, objeveny dosud nebyly původní inkunábule ani preinkunábule. Podrobné dějiny strécovství a tetinství nebyly také zatím sepsány, v úvodním textu almanachu se však praví: „Dějiny se píšou, až tehdy, kdy již nežijí žádní pamětníci, nejlépe pak s několikasetletým odstupem.“ Tož, abychom se na Moravě jednou nedočkali jako nelítostných bojů jako Rukopisy a Hanku. Dle nedávných terénních průzkumů moravských archeologů, byla prokázána účast písmomalířky Hanky, dlouho tajené, důvěrné spolupracovnice Hanky.

V almanachu nalezneme bazální, ideově neideovou tezi, sepsanou roku 1971 s platností odjakživa navždy. Vytesána by měla být do kamene: „Stréc a strécovství hlásá již dávno naprostou volnost přesvědčení a světonázorové orientace, pokud je vždy a ve všem zachováno ryzí strécovské myšlení.“ Zachovaly se útržky zápisů, ještě předuniverzitní. V roce 1956 se sestře budoucího rektora Rudolfa Zavadila na furt, narodil syn. Ještě ne Magnificence tehdy pronesla velká slova: „Žádný Rudo, už su stréc!“ Tak to začalo a sémě klíčilo. Oslovení šířily světem studentské dvojice, pak se připletl Luděk Švábenský, který pojmenoval svou pražskou kapelu, spisovně, (snad kvůli cenzuře), „Šest strýců“. To se stalo podnětem pro R. Zavadila, aby vydal první Strécovské glejt. Na oslavy desetiletí trvání kapely Kombo sezval všechny známé muzikanty, z daleka široka. Mnozí z pozvaných, se tam však již rozutekli. I tak rok 1971 a Ivančice u Brna, jsou datem a místem dějinným. „A protože nikdo z účastníků prvního legendárního strécovského setkání nezůstal v Ivančicích déle, než bylo zdrávo, (čili než se jim dalšího dne opět vyjasnily hlavy), rozutekla se strécovská sláva za ivančická humna rychleji než kocovina,“ zaznamenal kronikář.

Kola strécovství jako by se dala do pohybu náhodně, pouze mimoděk na reálném pozadí tehdejších událostí. Zas nastal jeden z těch do středu Evropy vracejících se nepovzbudivých časů. Sedmdesátá léta nejtuzší normalizace připomínala škrtící, dusivou svěrací kazajku. Říká se, že lidé ji odhazovali a utíkali před ní do soukromí a bezpečí domovů, a když počasí souhlasilo, na zahrádky, chatičky a chalupy. To je pravda. Byla to však i doba, kdy lidé, třeba v mnohém rozdílní, v něčem zásadním si však blízcí, spontánně a přirozeně se nacházeli a setkávali, také ve veřejných prostorách, v kavárnách, v hospodách. Při kafi či po prvním pivě mizel ostych i obava, že krom oček sardelových na talíři, může někde poblíž sedět i očko jiné, bystře vidící, dokonce i slyšící. Po chvíli na to nikdo nedbal, nebo si v duchu říkal: tak ať. Nutno přiznat paradox doby, totiž že lidé měli dost času k vzájemnému setkávání, k vlastnímu způsobu jeho trávení. Dokonce i k vymýšlení a organizaci zábavy pro druhé, a to bez nároků na podporu dobrovolnické činnosti.

V roce 1971 se uskutečnilo první velké strécovské setkání v Besedním domě v Ivančicích. Konala se pak každoročně ve velkých brněnských sálech, s ojedinělou pauzou, následovanou loňským rokem, kdy vstoupil do hry covid. Zakladateli ojedinělé alma mater jsou muzikanti, kteří odjakživa oplývají smyslem pro humor i recesi, rádi se při životní pouti zasmějí a života užijí. V široké členské základně hudebníci převažují, je tu však i dost těch z jiných branží.

Univerzita strécovská a tetinská si vypracovala řadu do detailu promyšlených tradic i ctěných rituálů. Každoroční setkání je neseno slavnostní atmosférou. Příchozí jsou vítáni na „Strécovském schodu“ hudbou cimbálovky, tištěnými materiály a stopkou slivovice. Setkání zahajuje vstup vědecké rady v talárech, s insigniemi, vítána je fanfárou, povstáním nesčetných přítomných a chórem. Rytmičnými údery hromových hlasů bije do zdí sálu Dělnického domu, nese se odtud do Židenic a dál Hymnus Almae Matris obrovská strécovská a tetinská siló Po úvodním slově stréca rektora všudypřítomného v zastoupení. (Otec zakladatel byl po odchodu z tohoto světa jmenován rektorem na furt.) Z dalších příspěvků je zvlášť očekáván pravidelný projev MUSTr. Klapetka, zasahující do nejzazších výšin i hlubin strécovského myšlení. Přiznejme však, že ne každý hltá rád z pramene poznání. Každý se však bez rozdílu zasměje a z výšin i hlubin si nakonec přece jen něco odnáší v děravé síťovce paměti do všedních strécovských a tetinských dní. Následuje udělování každoročních strécovských ocenění, pověření a hodností. Vzácná chvíle, jež ani pro významenané nemůže trvat věčně. Za potlesku nesčíslných ostatních nyní odcházejí na svá místa, pak se již pozvedá i slovatná vědecká rada a za fanfár důstojně prochází mezi plně obsazeným židličkořadím a tleskajících dlaní. Následuje program.

Ten jubilejní je zvlášť bohatý. Jako vždy, část z něj předávají noví absolventi jako svou diplomovou práci. Není jen tak, získat oprávnění psát si ke jménu uznávaný a ceněný titul MUSTr. či MUTr. Jan Dalecký přednesl Tosseliho Serenádu jedinečnou interpretací. Strécovský kvartet

MUSTR. Libora Coufalíka nabídl věrně tradiční podání Nostalgia Jazz Q. Následovalo vždy skvělé strunné duo Milan Kašuba – Vincenc Kummer, pak Irena Budweiserová a Jakub Racek – spirituály, závěrem pak MUSTR.Band s Janem Smigmátorem a Felixem Slováčkem. Ten nejen vládł klarinetem, ale i zpěvem Krokodýlích slz, jak kdysi Gustav Brom. – Taky stréc a jeden z nositelů nejvyššího strécovského ocenění. Další obecně známá jména, stejně jako ty, kteří se za padesát let zasloužili s obrovskou strécovskou silou o perfektní chod alma mater, přípravu každoročních setkání i dalších akcí, nejmenuji. Byl by to dlouhý seznam. Mnohem delší, jak ten bohužel též dlouhý, připomínající navždy odchozí z řad tetin a stréců za předchozí dva roky Po přestávce dochází ke každoročnímu přílivu čerstvé, životodárné strécovské a tetinské krve, k slavnostnímu promočení absolventů. Jednotlivě jsou představováni všudypřítomnému strécu rectorovi na furt, vědecké radě a celému shromáždění. Novici a novicky, natěšení i zjhlí, rozechvěle vystupují na pódium. Po obřadu, který se může odehrát pouze jednou v životě, se vrací na svá místa s diplomem v tubusu každým i každou pevně svíraným pod paží. Slavnostní část končí, k poslechu i tanci hraje Jazz archiv, do swingové hudby velkého orchestru, jako by však vstupoval podkres nostalgické, až trochu tísnivé nálady. Ze zprávy, rychle se šířící, že jubilejní setkání má být snad posledním. Již titulek na zadní straně tištěného programu zachovávajícího stejnou grafiku, upozornil: Vstupujeme do druhého plánu věčného trvání. Nedlouhý text vzpomnul trvání univerzity, zhruba polovinu času „v igelitu“, druhou coby registrované právnické osoby. S glosou, že nový čas je časem k novým formám působení, činnosti, dění. Bylo zaseto zrno, vysloveno poselství, pochopeno znamení času, na něž je třeba správně a moudře zareagovat, reprodukuji hutně obsah sdělení, aniž bych měnil smysl. Originální, svébytné a svérázné brněnské vysoké učení vzniklo ne náhodou v dané době. V nesnadných podmínkách rychle získalo široké členské zázemí i ohlas. Vyrostlo z tradiční moravské hudebnosti, na dobrém rozmaru, smyslu pro humor i recesi, při vyváženém namíchání veselého i s vážným, nejvíc asi z potřeby volného a svobodného setkávání bez umělých zábran. Vzniklé na moravské půdě, otevřelo se přátelům, příznivcům, radě známých osobností z celé republiky. Mnoho jich v Brně promovalo, bylo slavnostně promočeno. Fungující katedry VU vznikly na různých místech republiky, včetně Prahy. Recesním přístupem, i když jiným a svým, můžeme vidět blízkost k fenoménu Járy da Cimrmana. Ostatně, fiktivnímu Járovi se v mnohém podobal, na rozdíl od něj, reálně žijící samorostlý brněnský polyglot, soukromý učenec i literát František Vymazal, vzdělaný a učený samouk, téměř polyhistor, zasahující do řady oblastí vědy, umění, literatury – i humoru. Jeho jméno je vzpomínáno jako jeden ze zdrojů strécovské filozofie. Vzpomínám, jak jsem rozmlouval, hlavně naslouchal, panu spisovateli Janu Trefulkovi, o Brnu, kde vzniká dost zajímavých nápadů, myšlenek, jež pak často vyšumí do ztracena, a napomáhá tomu snad i sama zdejší atmosféra, lidé a jejich vztahy. Vícekrát jsem slyšel podobné

postesknutí od jiných. Velkomoravská univerzita strécovská a tetínská vzešla z nesnadné doby, stala se jistým brněnským fenoménem, až legendou. S nejvyšší možnou pravděpodobností je první absolutně virtuální univerzitou na světě, vzniklou navíc v době, kdy se o virtualitě moc nevědělo. To zavazuje. Myslím, že by neměla jen tak ustoupit ze scény, vymizet do ztracena, volit neurčitě, jak sděluje vědecká rada: „druhý, nekonečný plán, úředně neorazítkovaný, nýbrž vyšší, duchovní, metafyzický.“ Jsou „věci“, uvedené do pohybu, které žijí a trvají jen jisté období, pak vadnou, jak odcházejí ti, co byli hybateli. I tak by stálo za to oslovit tetiny a stréce (třeba anketou), jak by si sami další činnost představovali, co by doporučili. A hlavně: zda by sami byli ochotni aktivně se zapojit, a jak, či zda mají tip na někoho vhodného pro nevirtuální zapojení a aktivitu. I dnes ve střední a mladé generaci, by se mohla najít a sejít skupinka schopných, ochotných věnovat ze svého času. Navázat na tradici, obohatit novým, spojit čerstvé síly a energii se zkušenostmi dříve narozených, jimž přirozeně sil ubývá. Závěrem bych citoval obecně uznávanou definici stréca Maxe Witmana (1941-2011). – Strécovská situace je taková situace, která už při svém vzniku je tak komplikovaná a složitá, že pro svoji obtížnou řešitelnost v danou

chvíli musí zůstat taková, jaká je.“ Nyní nastala. Může otevřít možnost vše zvážit, pokusit se najít cestu, jak dál, či, když to jinak opravdu nepůjde, dojít k rozhodnutí, že v době, kdy vysokých škol u nás vyrostlo, jak hub po dešti, pro veleslavnou Velkomoravskou již živné půdy není. Byla by to, myslím, ztráta i pro Brno, které by tak přišlo o jeden svůj svéráz i jedno zvlášť významné světové virtuální prvenství. (Nebyl jsem mezi stráci v době rozmachu virtuálního vysokého učení, v jedinečném a ojedinělém spontánně vzniklém, mnohočetném neformálně vzniklém společenství čítajícím stovky členů – počet všech „promočených“ jistě přesáhl jistě tisícovku. Obdobný, dnešním slovníkem „come back“ či „restart“ by mohl čekat jen utopista. Ale nepokusit se zachovat a oživit... Mezi stráce jsem se zařadil až v roce 2006. O zdejším dění jsem vícekrát psal a dostalo se mi tu vtipného, neformálního jmenování stréc – press. Již proto mi nedalo než sepsat tyto řádky.)

Jaroslav Štěpaník